

Beslissing van de Raad voor de Journalistiek

over de klacht van AZ Delta

Tegen

VTM Nieuws

Met een brief van 25 april 2024 dient Kristien Beuselinck, coördinator pers en communicatie bij AZ Delta, een klacht in tegen VTM Nieuws. Aanleiding is een item in het VTM Nieuws van 22 april 2024 om 19u i.v.m. ereloonsupplementen bij beeldvorming met scans. Daarbij staat in het scherm achter het nieuwsanker de titel: *Fraude met supplement scans, ziekenhuis rekent meer aan.*

Mevrouw Emilie Paice en de heer Joppe Nuyts, journalisten bij de onderzoekscel News City bij DPG Media repliceren met een mail van 29 mei 2024. Meester Ann Dierickx en meester Verhoeven antwoorden hierop namens AZ Delta met een mail van 4 juni waarna mevrouw Paice en de heer Nuyts een laatste keer antwoorden met een mail van 13 juni 2024.

Een rapporteringscommissie van de Raad voor de Journalistiek heeft een hoorzitting gehouden op 27 augustus 2024. Meester Verhoeven en mevrouw Beuselinck woonden de zitting bij namens AZ Delta, voor VTM Nieuws waren redactievertegenwoordiger Edwin Ceulebroeck en journalist Joppe Nuyts aanwezig.

DE FEITEN

Het nieuwsitem gaat over ziekenhuizen die onwettige ereloonsupplementen aanrekenen bij radiologische scans. Het item bevat een verborgen opname van een man in gesprek met een medewerkster van de dienst radiologie van AZ Delta op een zondag. Hij zegt dat hij komt voor een dringende scan op voorschrift van een arts, de medewerkster zegt dat een supplement zal worden aangerekend hoewel dat wettelijk niet mag.

DE STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

KLAAGSTER spreekt van onwaarheden, van ongegronde beschuldigingen en van onterecht gebruik van verborgen opnames die volgens klaagster een inbreuk vormen op de privacy van hun medewerker.

De reportage is niet waarheidsgetrouw. Klaagster handelt volgens de richtlijnen van de overheid. Op 13 november 2023 kwam er nieuwe wetgeving waarin staat dat ereloonsupplementen verboden zijn bij urgente CT- en NMR-scans na de kantooruren en in het weekend. De nieuwe regelgeving werd begin december 2023 van kracht. Sindsdien rekent klaagster geen eresupplementen meer aan bij scans op weekdays tussen 8u en 18u noch in het weekend als er sprake is van een medische dringende noodzaak. Bij een dringende NMR-scan heeft een ziekenhuis het recht op een dringendheidshonorarium van het RIZIV maar klaagster heeft hier nog nooit een beroep op gedaan.

Sinds de nieuwe wetgeving van kracht werd stelt klaagster vast dat artsen veel sneller een onderzoek als dringend voorschrijven onder meer om hun patiënten ter wille te zijn zodat zij

voor een scan na de kantooruren of in het weekend geen ereloonsupplementen aangerekend krijgen.

VTM brengt een casus in beeld, via een filmpje dat stiekem werd opgenomen en dan nog niet eens door de patiënt zelf maar door zijn broer. De man klaagt aan dat er een ereloonsupplement zal worden aangerekend voor een NMR-scan op zondag hoewel hij een doktersvoorschrift heeft waaruit blijkt dat het om een urgente scan gaat. De medewerkster van de dienst radiologie was fout geïnformeerd toen zij zei dat alleen een spoedarts kan oordelen of een scan urgent is. Kort na de nieuwsuitzending van VTM heeft klaagster alle onthaalmedewerkers gebriefd over een correcte toepassing van de nieuwe regelgeving.

Klaagster zegt dat nog zij, zonder toestemming van de patiënt, niet het recht heeft om een patiëntendossier in te kijken om na te gaan of er werkelijk sprake was van een dringende scan.

Klaagster is verbolgen dat zij, op basis van een eenmalig voorval, afgeschilderd wordt als een frauduleus handelend ziekenhuis dat intentioneel en systematisch op onwettige wijze ereloonsupplementen aanreket. Fraude is een misdrijf, dit betreft een zware en ongegronde beschuldiging en vormt dus een inbreuk op artikel 25 van de Code.

Klaagster ziet geen enkel maatschappelijk belang dat het gebruik van verborgen opnames verantwoordt en oordeelt dat haar medewerkster onvoldoende onherkenbaar werd gemaakt. De stem kon op een eenvoudige manier opnieuw herkenbaar worden gemaakt waardoor het nieuwsitem de privacy van de medewerkster in kwestie schendt.

VTM NIEUWS onderzocht of ziekenhuizen onterecht ereloonsupplementen aanrekenen voor radiologische scans. Eind 2023 wijzigde de wetgeving en op 22 april 2024 stuurden de ziekenfondsen CM en Solidaris een brief naar alle ziekenhuizen om hen te herinneren aan het verbod op ereloonsupplementen bij urgente scans na de kantooruren en in het weekend. De ziekenfondsen kregen daarover namelijk tientallen klachten.

VTM sprak met een familielid van een patiënt die recent op een zondag naar klaagster werd gestuurd voor een scan. De patiënt had een doktersvoorschrift waarop duidelijk vermeld stond dat het om een dringende scan ging. Hij meldt dat via mail aan het ziekenhuis maar krijgt desondanks herhaaldelijk als antwoord dat hij toch een ereloonsupplement zal moeten betalen.

Het familielid van de patiënt filmt die zondag een gesprek met de medewerkster van de dienst radiologie. Zij wil dat de man een document ondertekent waarin staat dat de patiënt zelf kiest voor een scan buiten de kantooruren en dus akkoord gaat met de betaling van een supplement. Als het familielid haar er op wijst dat er op het aanvraagformulier staat dat het urgent is antwoordt de medewerkster dat alleen de spoedarts kan bepalen of een scan urgent is. Dat klopt niet want in de wet staat dat de voorschrijvende arts bepaalt of een scan dringend is of niet.

VTM kreeg toestemming van de patiënt om volgende bijkomende details mee te delen: de patiënt lijdt aan een ontstekingsziekte. Hij voelde tintelingen in de ledematen en de huisarts oordeelde dat er dringend een NMR-scan moest worden genomen om vast te stellen of er eventueel een zenuw gekneld zat in de nek. Die vaststelling was nodig om te voorkomen dat de tintelingen tot verlamming zou leiden.

VTM Nieuws legde de casus voor aan twee ziekenfondsen en zij zagen dit als een klassiek voorbeeld van een inbreuk op de nieuwe wetgeving. Ook op het kabinet van federaal minister van Volksgezondheid Vandenbroucke bevestigden ze dit. Er is loyaal wederhoor geboden aan klaagster want VTM Nieuws vroeg tevens om een reactie aan het diensthoofd radiologie bij klaagster, die ook aangeeft dat elke arts een dringende scan kan aanvragen en zich sterk maakt dat AZ Delta de wet correct naleeft.

Aangezien het ziekenhuis intentioneel en expliciet de wet niet naleeft, ten nadele van een patiënt kan de redactie alleen maar concluderen dat er sprake is van fraude.

Het gebruik van een verborgen opname was nodig in functie van het maatschappelijk belang want ziekenhuizen zoals dat van klaagster ontkennen dat ze onterecht supplementen aanrekenen. Het is dan verantwoord om de werkwijze van het ziekenhuis met een verborgen opname op beeld vast te leggen. Zowel de stem, het gezicht als het uniform van de medewerkster van klaagster werden onherkenbaar gemaakt. VTM heeft de beelden dus nooit herkenbaar getoond aan de kijkers, VTM heeft de privacy van de medewerkster dus niet geschonden.

BESLISSING

Vanuit maatschappelijk belang was het verantwoord om de opname, gemaakt door de broer van de patiënt, in de reportage te gebruiken om de werkwijze van het ziekenhuis aan te tonen. VTM heeft de beelden en de stem van de ziekenhuismedewerkster nooit herkenbaar getoond aan de kijkers en heeft de privacy van die medewerkster dus niet geschonden.

VTM bracht met het nieuwsitem aan het licht dat klaagster onwettig ereloonsupplementen aanrekende. Verschillende van elkaar onafhankelijke bronnen bevestigden dat deze manier van werken onwettig is.

Klaagster heeft het over een eenmalige vergissing maar feit is dat verschillende ziekenhuismedewerkers via verschillende kanalen herhaalden dat de patiënt een ereloonsupplement moest betalen voor een scan op zondag, ook al ging het over een urgente scan. Dat werd zo aan hem gecommuniceerd via mailverkeer en nogmaals in het gesprek met de baliemedewerkster. Daardoor vindt de Raad het in dit geval journalistiek aanvaardbaar dat VTM in de titel op het scherm het woord 'fraude' gebruikt.

Om die redenen is de Raad voor de Journalistiek van oordeel:

De klacht is ongegrond.

Brussel, 14 november 2024